

Piketty

Bij de beantwoording van de vragen in deze opgave moet je soms gebruikmaken van informatiebronnen 1 en 2 in de bijlage.

Rikas en Varsi zitten in klas 4TL. Vandaag gaat het in de economie les over inkomensverschillen in Nederland.

Rikas: "Prima, verschillen moeten er zijn."

"Onzin", vindt Varsi: "Die rijke lui mogen best wat minder verdienen."

Een mooi onderwerp om een praktische opdracht voor economie van te maken.

Beiden verzamelen informatie om hun mening kracht bij te zetten.

Rikas en Varsi komen op een site de Gini-coëfficiënt tegen.

De Gini-coëfficiënt wordt gebruikt om de inkomensverschillen tussen mensen in een land te meten.

Als de Gini-coëfficiënt nul is, verdient iedereen precies hetzelfde en als die één is, verdient één persoon al het inkomen in een land. Dus: hoe lager het getal, hoe gelijkmatiger de inkomens in een land zijn verdeeld.

Gebruik informatiebron 1.

- 1p 1 Welke conclusie kun je afleiden over de inkomensverdeling?
- A Het gemiddelde inkomen is hoger in Nederland dan in Polen.
  - B Het gemiddelde inkomen is hoger in Polen dan in Nederland.
  - C In de VS is de inkomensverdeling gelijkmatiger dan in Nederland.
  - D In Nederland is de inkomensverdeling gelijkmatiger dan in de VS.

Varsi vindt dat iedereen evenveel moet verdienen. Rikas vindt dat een slecht idee: "Dan blijft de economische groei achter."

- 1p 2 Verklaar dat de economische groei kan achterblijven als iedereen evenveel verdient.

Rikas leest dat de overheid de inkomensverdeling kan beïnvloeden, bijvoorbeeld door het verstrekken van toeslagen. Deze toeslagen kunnen de inkomensverschillen vergroten of verkleinen.

- 1p 3 Maak van onderstaande zinnen een economisch juiste tekst door de juiste woorden te kiezen.

Doe het zo: Noteer de nummers (1) en (2) op je antwoordblad. Vul bij de nummers de juiste woorden in. Kies uit de woorden die tussen haakjes staan.

Hoge inkomens profiteren in verhouding minder van de toeslagen dan de lage inkomens. De inkomensverdeling wordt door de toeslagen ...(1)... (meer / minder) gelijkmatig. Dat noemen we in de economie ...(2)... (denivellering / nivellering) van inkomens.

Zoekend op internet komt Varsi een Franse econoom tegen, Thomas Piketty.

Volgens Piketty wordt een kleine groep rijken steeds rijker omdat het rendement op vermogen hoger is dan de groei van de economie. De inkomensverdeling is in de westerse landen redelijk gelijkmatig, de vermogensverdeling is erg scheef.

Varsi leest:

- De rijkste top-1% bezit 23% van al het Nederlandse vermogen.
- De rijkste top-10% heeft zelfs 61% van al het Nederlandse vermogen.

Gebruik informatiebron 2.

- 1p 4 Welke conclusie is juist over de vermogensverdeling in Nederland?
- A De armste 10% van de bevolking heeft meer schulden dan bezittingen.
  - B De armste helft van de bevolking bezit 5% van het totale vermogen.
  - C De groepen 2, 3 en 4 hebben geen bezittingen.
  - D De rijkste 10% van de bevolking heeft een gemiddeld vermogen van € 61.000.

In 2012 hadden 18.500 Nederlandse huishoudens met het hoogste vermogen samen een totaal vermogen van € 51,8 miljard.

- 1p 5 Bereken het gemiddelde vermogen van deze groep huishoudens. Schrijf je berekening op.

De vader van Rikas werkt niet meer, maar heeft wel een flink vermogen opgebouwd:

- aandelen met een waarde van € 2,75 miljoen en
- een spaarrekening met daarop € 200.000.

Dit jaar bedraagt het gemiddelde rendement op zijn aandelen 4,3% en hij krijgt 1,75% rente op zijn spaarrekening.

- 2p **6** Bereken in dit jaar de inkomsten uit het vermogen van Rikas' vader. Schrijf je berekening op.

Varsi vindt dat de overheid de vermogensverschillen moet verkleinen en Rikas vindt dat de overheid de vermogensverschillen moet vergroten.

- 2p **7** Met wie ben jij het eens? Met Varsi of met Rikas? Onderbouw je mening met een economische verklaring. Kies daarna bij je mening één passende overheidsmaatregel op korte termijn. Kies uit onderstaande maatregelen:

- 1 belastingpercentage in de hoogste schijf in box 1 verhogen
- 2 belastingpercentage in de hoogste schijf in box 1 verlagen
- 3 belastingpercentage in box 3 verhogen
- 4 belastingpercentage in box 3 verlagen

Doe het zo: Kies voor Varsi of Rikas, schrijf je mening op én de bijbehorende maatregel.

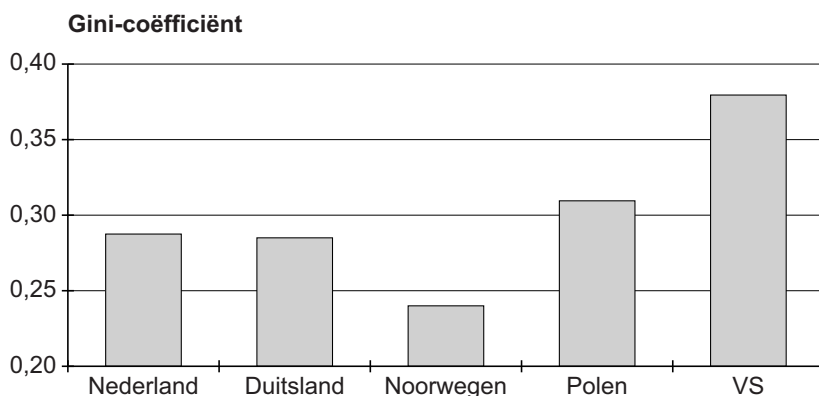
Varsi: Ik vind dat de vermogensverschillen verkleind moeten worden, omdat .....

De overheidsmaatregel op korte termijn die hier bij hoort is ...(1, 2, 3, 4).

Rikas: Ik vind dat de vermogensverschillen vergroot moeten worden, omdat .....

De overheidsmaatregel op korte termijn die hier bij hoort is ...(1, 2, 3, 4).

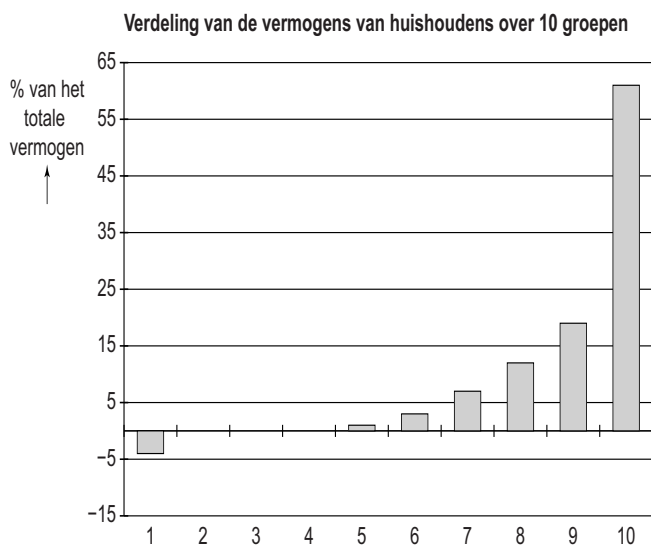
informatiebron 1 de Gini-coëfficiënt van 5 landen

bron: www.economie.nl

informatiebron 2 vermogensverdeling in Nederland

Vermogen is: de waarde van de bezittingen (bijvoorbeeld huis, spaargeld, aandelen) min de schulden.

Groep 1 is de armste 10% van de bevolking
Groep 10 is de rijkste 10% van de bevolking

bron: www.economie.nl

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.